

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 19 Ιανουαρίου 2018 με την εξής σύνθεση:
Κωνσταντίνος Κορομπέλης Πρόεδρος, Μαρία Μανδράκη - Εισηγήτρια και
Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 19-12-2017 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
(ΑΕΠΠ)/382/20-12-2017 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης (ΕΑΚ)V/64/20-12-2017
του προσφεύγοντος, κατοίκου, οδός, νομίμως
εκπροσωπούμενου.

Κατά της με αριθ. 25/2017 (θ.ΜΟΝΟ) Επαναξιολόγηση Οικονομικών
Προσφορών απόφασης του στο πλαίσιο του διαγωνισμού με
αντικείμενο την «Σύναψη σύμβασης αναδόχου/ων υπηρεσιών καθαριότητας
εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου των παραρτημάτων του για
το έτος 2018» (Παραρτήματα : ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ
....., Προστασίας Παιδιού), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον
συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, συνολικού
προϋπολογισμού 168.940,00 € πλέον ΦΠΑ, που προκηρύχθηκε με την υπ'
αριθμ. 7/2017 Διακήρυξη (με αριθμ. πρωτ. και συστημικό αριθμό στο
ΕΣΗΔΗΣ ...).

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «.....» και τον
διακριτικό τίτλο «.....», με έδρα την, οδός, νομίμως
εκπροσωπούμενης.

Με την Προδικαστική Προσφυγή ο αιτών επιδιώκει την ακύρωση της
κοινοποιηθείσας σε αυτόν την 12-12-2017 Απόφασης υπ' αριθμ. 25/2017 του
....., με την οποία κατόπιν εγκρίσεως πρακτικού επαναξιολόγησης
οικονομικών προσφορών, αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος ο οικονομικός

Αριθμός απόφασης:103/2018

φορέας «.....» όσον αφορά (και) το Τμήμα ΑΜΕΑ, στον ηλεκτρονικό ανοικτό τακτικό διαγωνισμό κάτω των ορίων της Διακήρυξης 7/2017 με αντικείμενο την Παροχή Υπηρεσιών Καθαριότητας Κτιριακών Εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου των Παραρτημάτων: ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑκαι Προστασίας Παιδιού του για το έτος 2018.

Με την Παρέμβαση η παρεμβαίνουσα αιτείται την απόρριψη της υπό κρίση Προσφυγής καθώς και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης προκειμένου να προβεί στη σύναψη της σχετικής σύμβασης με την αναθέτουσα αρχή.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, έχει κατατεθεί το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 180802166958 0216 0082), ποσού 600,00€, το οποίο και υπολογίζεται επί της αξίας του τμήματος της σύμβασης σχετικά με το οποίο ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ως εν προκειμένω για το Τμήμα 2: «Παράρτημα ΑΜΕΑ, εκτιμώμενης αξίας 36.240,00 €, άνευ ΦΠΑ, αφού σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εξακοσίων (600) ευρώ, ενώ επισυνάπτεται εκτυπωμένο αντίγραφο ηλεκτρονικής πληρωμής του ποσού σε Τράπεζα, επικυρωμένη εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών ότι το ως άνω παράβολο, υπό τον αντίστοιχο Κωδικό, φέρει την ένδειξη «πληρωμένο», καθώς και βεβαίωση περί ελέγχου και δέσμευσης του ηλεκτρονικού παραβόλου από την αρμόδια Υπηρεσία της Α.Ε.Π.Π.

2. Επειδή, έχει γίνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017.

3. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του

Αριθμός απόφασης:103/2018

(υπηρεσίες) και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ύψους 168.940,00 € άνευ ΦΠΑ, ήτοι αξίας ανώτερης των 60.000 €, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 αυτού και συνεπώς παραδεκτός, κατά τούτο, ασκείται η εν λόγω Προδικαστική Προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη πράξη, ήτοι η υπ' αριθμ. 25/2017 απόφαση του περί έγκρισης του Πρακτικού Επαναξιολόγησης των Οικονομικών Προσφορών του υπόψη διαγωνισμού 07/2017, αναρτήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ την 12-12-2017, οπότε και ο προσφεύγων έλαβε γνώση και η Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε στις 19-12-2017, ήτοι εντός της 10ημερης προθεσμίας της περ.α', παρ. 1 του άρθρου 4 του Π.Δ. 39/2017.

5. Επειδή, η κατατεθείσα την 19-12-2017 Προσφυγή στρέφεται κατά εκτελεστής πράξεως και συγκεκριμένα απόφασης έγκρισης, κατόπιν επαναξιολόγησης, πρακτικού οικονομικών προσφορών δια του οποίου αναδεικνύεται προσωρινός ανάδοχος έτερος διαγωνιζόμενος. Ο προσφεύγων, ο οποίος είναι ο πρώτος μετά τον προσωρινό ανάδοχο μειοδότης για το επίμαχο τμήμα, το 2^ο του υπόψη διαγωνισμού, ισχυρίζεται ότι εσφαλμένως η αναθέτουσα αρχή έκανε αποδεκτή και έκρινε εύλογη την προσφορά της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας ήτοι της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας «.....», τόσο ως προς το μισθολογικό κόστος όσο και ως προς το κόστος των αναλωσίμων. Ειδικότερα, με τον πρώτο (α) λόγο προσφυγής του, ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η συνδιαγωνιζόμενη και ήδη αναδειχθείσα προσωρινή μειοδότηρια εταιρεία «.....» ως προς τον υπολογισμό του μισθολογικού κόστους, δεν κάλυπτε ορθά τα κατώτατα όρια αμοιβών του απασχολούμενου προσωπικού, όπως δήλωνε σχετικά στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά της, κυρίως σε ό,τι αφορά τα ποσά των δώρων Πάσχα και Χριστουγέννων καθώς και επιδομάτων αδείας παραβιάζοντας την κείμενη εργατική νομοθεσία, με αποτέλεσμα ωστόσο να εμφανίζεται η προσφορά της οικονομικά συμφερότερη. Επικαλείται ο προσφεύγων σχετικά, ότι η εταιρεία «.....» δηλώνει για αριθμό εργαζομένων πέντε (5) και αναφορικά με την εισφορά υπέρ του ειδικού λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων ποσό

Αριθμός απόφασης:103/2018

ύψους 80,00€ ετησίως, που σημαίνει όμως ότι ο υπολογισμός έγινε για τέσσερα άτομα, δεδομένου ότι η εν λόγω εισφορά είναι 20€ ανά άτομο. Επιπροσθέτως ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η ως άνω αναφερόμενη εταιρεία, για τις μικτές αποδοχές του προσωπικού της υπολογίζει προς 2,24 εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, κάνοντας αναγωγή τη μερική 4ωρη απασχόληση σε 8ωρη, γεγονός που οδηγεί σε αναγωγή ποσού μειωμένου μισθολογικού κόστους, το οποίο διαμορφώνει και εσφαλμένως την προσαύξηση δώρου Πάσχα, Χριστουγέννων και επιδομάτων αδείας, καθώς δεν όφειλε να κάνει αναγωγή του ημερομισθίου σε μισθό, γιατί προκύπτουν διαφορές και ανακριβείς υπολογισμοί. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα και τους αποτυπωθέντες υπολογισμούς στο έντυπο της υπό κρίση προσφυγής, ο προσφεύγων καταλήγει πως η εταιρεία «.....» ανακριβώς και παρανόμως έχει δηλώσει τουλάχιστον 275,10€ λιγότερα στην οικονομική της προσφορά, από ότι όφειλε όσον αφορά το μισθολογικό κόστος και μάλιστα χωρίς να υπολογιστούν και οι διαφορές που προκύπτουν από τα δώρα Πάσχα, Χριστουγέννων, επιδομάτων αδείας και το κόστος αντικατάστασης. Κατά δεύτερον, ο προσφεύγων επικαλείται ότι η αναδειχθείσα προσωρινή μειοδότητρια εταιρεία έχει υπολογίσει εσφαλμένως και τις ασφαλιστικές εισφορές, χρησιμοποιώντας λάθος μεθοδολογία, με αποτέλεσμα να προκύπτει και για αυτό το λόγο χαμηλότερο κόστος. Ο δεύτερος λόγος (β) προσφυγής αφορά στο κόστος των αναλωσίμων, για το οποίο η εταιρεία «.....» αποτυπώνει στην οικονομική της προσφορά, ότι ανέρχεται στο ποσό των 150€ ετησίως για το συγκεκριμένο τμήμα. Δεδομένων των διευκρινήσεων από την αναθέτουσα αρχή προς όλους τους υποψηφίους/συμμετέχοντες (με το με αριθμ. πρωτ. 2008/22.09.2017 έγγραφο της) σχετικά με τις απαιτούμενες ποσότητες των αναλωσίμων, ισχυρίζεται ο προσφεύγων ότι η ως άνω εταιρεία δήλωσε αδικαιολόγητο και μη εύλογο ποσό/κόστος για τις εκτιμώμενες ποσότητες των απαιτούμενων υλικών, πολλώ δε μάλλον όταν σε αντίστοιχη προηγούμενη προσφορά της (περσινή) η εν λόγω εταιρεία είχε υπολογίσει το κόστος αυτό σε ποσό ύψους 360€ ετησίως και μάλιστα χωρίς να έχει συνεκτιμήσει δύο πρόσθετα αναλώσιμα που υπάρχουν επιπλέον σε αυτή τη διακήρυξη. Σημειωτέον ότι, ο προσφεύγων υποστηρίζει στην υπό κρίση Προσφυγή του, η προσβαλλόμενη απόφαση παρά το νόμο και όλως εσφαλμένως έκανε αποδεκτή την

Αριθμός απόφασης:103/2018

οικονομική προσφορά της εταιρείας «.....», ύστερα από επαναξιολόγηση των οικονομικών προσφορών (με την με αριθ. 25/12-12-2017 (θ.ΜΟΝΟ) απόφαση του) και αφού με την με αριθ. 24/08-12-/2017 (θ.ΕΗΔ 23ο) απόφαση του που προβαίνει στην έγκριση του Πρακτικού αποσφράγισης και αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών του διαγωνισμού με αρ. Διακήρυξης 07/2017, είχε ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος ο ίδιος για το υπόψη Παράρτημα και παράλληλα είχε απορριφθεί στο σύνολό της η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «.....», αλλάζοντας με αυτή τη πράξη, η αναθέτουσα αρχή, αιφνιδίως και ανατιολόγητα την σχετική νομική και πραγματική κατάσταση που είχε διαμορφωθεί και παραβιάζοντας θεμελιώδεις αρχές του Διοικητικού Δικαίου και της ελληνικής έννομης τάξης.

6. Επειδή, ο προσφεύγων στοιχειοθετεί το έννομο συμφέρον του στο γεγονός ότι, αν και έχει υποβάλλει νομίμως και εμπροθέσμως την προσφορά του όσον αφορά το Τμήμα ΑΜΕΑ, στον ηλεκτρονικό ανοικτό τακτικό διαγωνισμό κάτω των ορίων της Διακήρυξης 7/2017 με αντικείμενο την Παροχή Υπηρεσιών Καθαριότητας Κτιριακών Εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου των Παραρτημάτων: ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ και Προστασίας Παιδιού για το έτος 2018 και είχε μάλιστα γίνει αποδεκτή με την υπ' αριθ. 24/2017 (θ.ΕΗΔ 23ο) απόφαση του, για την οποία ενημερώθηκαν οι συμμετέχοντες διαγωνιζόμενοι και με το με αριθμ. πρωτ. 2849/11-12-2017 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, όπου αναφέρονται, μεταξύ άλλων: «Προσωρινοί μειοδότες αναδεικνύονται: ο προσφέρων «.....» για το Παράρτημα ΑΜΕΑ, ο προσφέρων «.....» για το Παράρτημα ΑΜΕΑ και το Παράρτημα ΑΜΕΑ και ο προσφέρων «.....» για το Παράρτημα

2) Απορρίπτονται στο σύνολό τους οι οικονομικές προσφορές των προσφερόμενων οικονομικών φορέων «.....». Στη συνέχεια και μόλις μια ημέρα μετά, την 12-12-2017, η αναθέτουσα αρχή (με το με αριθμ. πρωτ. 2862/12-12-2017 έγγραφο της) ενημερώνει τους συμμετέχοντες/προσφέροντες ότι σύμφωνα με την με αριθμ. 25/2017 (θ.ΜΟΝΟ) απόφαση του, η οποία και αναρτάται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, εγκρίθηκε το Πρακτικό επαναξιολόγησης των Οικονομικών Προσφορών, που αφορούν στον ηλεκτρονικό διαγωνισμό με αρ. Διακήρυξης 07/2017 για την ανάδειξη αναδόχων προμηθευτών Υπηρεσιών Καθαριότητας

Αριθμός απόφασης:103/2018

Εγκαταστάσεων & Περιβάλλοντος Χώρου για τις ανάγκες των Παραρτημάτων του έτους 2018, προϋπολογισμού δαπάνης 209.485,60€ με Φ.Π.Α. αξίας 24%, σύμφωνα με το οποίο «προσωρινοί μειοδότες αναδεικνύονται: ο προσφέρων «.....» για το Παράρτημα ΑΜΕΑ και η προσφέρουσα «.....» για το Παράρτημα ΑΜΕΑ, για το Παράρτημα ΑΜΕΑ και για το Παράρτημα Προστασίας Παιδιού,» όπερ ειπείν, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, κατ' εσφαλμένη εκτίμηση της αναθέτουσας αρχής, έγινε αποδεκτή η προσφορά της εταιρείας «.....», όχι μόνο διότι εφάρμοσε πλημμελώς τα της εργατικής νομοθεσίας όσον αφορά το μισθολογικό κόστος και τις ασφαλιστικές εισφορές, με αποτέλεσμα να την ανακηρύξει προσωρινή ανάδοχο, αλλά κυρίως, διότι με την ως άνω αποτυπωθείσα δράση της –επιαναξιολόγηση των οικονομικών προσφορών μετά το με αριθ. πρωτ. του 2857/12-12-2017 Υπόμνημα της εταιρείας «.....», έπληξε την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης και κατά τα ως άνω επικληθέντα, της προστατευόμενης εμπιστοσύνης των πολιτών και της νομικής ασφάλειας, που συνίστανται στη τήρηση της σταθερότητας και συνέπειας των απρόσωπων ή ατομικών κανόνων δικαίου και συνακολούθως της σταθερότητας και προβλεψιμότητας των νομικών και των σχετικών πραγματικών καταστάσεων που έχουν δημιουργηθεί ή μπορεί να δημιουργηθούν, αποκλείοντας τις αιφνίδιες και απροσδόκητες μεταβολές, που στοιχειοθετούν εν τέλει και την ζημία του προσφεύγοντος στο παρόν στάδιο απόρριψης της προσφοράς του και επικείμενης κατακύρωσης στην έτερη ως άνω συνδιαγωνιζόμενη.

7. Επειδή, παρεμβαίνει η εταιρεία με την επωνυμία «.....», με την από 02-01-2018 Παρέμβαση της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ΑΕΠΠ ΠΑΡ1/02-01-2018 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης (ΕΑΚ)382/27-11-2017 κατά της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής, η οποία (παρέμβαση) ασκείται παραδεκτώς κατ' άρθρο 7 του Π.Δ.39/2017 και στη νόμιμη προθεσμία, αφού όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό τόπο του Διαγωνισμού, κοινοποιήθηκε μέσω Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 20.12.2017 η υπό κρίση Προσφυγή στους θιγόμενους τρίτους, οπότε και εκκινεί η σχετική 10ήμερη προθεσμία προς άσκηση Παρέμβασης. Η Παρέμβαση της προαναφερόμενης εταιρείας ασκήθηκε στις 02.01.2018, ενώ η παρεμβαίνουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον να

Αριθμός απόφασης:103/2018

παρέμβει, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, αφού η προσφορά της έχει γίνει αποδεκτή και έχει κληθεί από την αναθέτουσα αρχή να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, την απόρριψη της οποίας επιδιώκει η προσφεύγουσα με την κρινόμενη Προσφυγή της (ΕΑ ΣΤΕ 240/2011). Σημειωτέον ότι η Παρέμβαση ασκείται εμπροθέσμως, ήτοι εντός της δεκαήμερου κατ' άρ. 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 από την από 20-12-2017 κοινοποίηση δια του ΕΣΗΔΗΣ της προσφυγής, προθεσμία, η οποία, δεδομένου ότι έληγε την 30-12-2017, ημέρα Κυριακή, ήτοι ημέρα μη εργάσιμη, παρεκτείνεται για την επόμενη εργάσιμη ημέρα (ΔΕφΠατρ 39/2017), δεδομένου δε ότι είχε μεσολαβήσει και η αργία της 25^{ης} Δεκεμβρίου (ημέρα Χριστουγέννων) παρεκτείνεται η προθεσμία άλλη μία ημέρα, ήτοι την 02-01-2018, οπότε και ασκήθηκε η υπό κρίση Παρέμβαση. Τούτο διότι, δεδομένου πως ούτε στις διατάξεις του Ν. 4412/2016 ούτε στις διατάξεις περί ηλεκτρονικής υποβολής προσφυγών σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων ούτε, σε κάθε περίπτωση, στην ένδικη διακήρυξη ορίζεται το ακριβές χρονικό σημείο λήξης εντός της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας υποβολής των εν λόγω προδικαστικών προσφυγών, εφαρμοστέα, δυνάμει της διατάξεως της παρ. 7 του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας είναι η διάταξη του άρθρου 242 του Αστικού Κώδικα, η οποία ορίζει ότι προθεσμία λήγουσα σε μη εργάσιμη ημέρα παρεκτείνεται έως και την επόμενη εργάσιμη. Η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 12 της, κυρωθείσας με το άρθρο πρώτο του Ν. 1157/1981, από 29.12.1980 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία όρισε, ειδικώς ως προς τις προθεσμίες που τάσσονται από το νόμο ή τα δικαστήρια, ότι αυτές λήγουν την 7η μ.μ, ώρα της τελευταίας ημέρας, και εάν αυτή είναι εξαιρετέα, την ίδια ώρα της επόμενης εργάσιμης ημέρας (βλ. Ε.Α.67/2014, 1130/2010, 808/2008, 598/2008, 896/2010). Συνεπώς, η δεκαήμερη προθεσμία για την ηλεκτρονική υποβολή, μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΕΣΗΔΗΣ, της Προδικαστικής Προσφυγής ως και για την ταυτότητα του νομικού λόγου της Παρέμβασης επί Προδικαστικής Προσφυγής λήγει με την συμπλήρωση της 7ης μ.μ. της τελευταίας ημέρας και εάν αυτή είναι εξαιρετέα, την ίδια ώρα της επόμενης εργάσιμης ημέρας, ως εν προκειμένω (βλ. Ε.Α. ΣΤΕ 27/2017, πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 598/2008, 808/2008, 1339/2009, 896/2010, για άσκηση προδικαστικής προσφυγής με τηλεομοιοτυπία).

Αριθμός απόφασης:103/2018

8. Επειδή, με το υπ' αριθ. πρωτ. 2974/22.12.2017 έγγραφό της, η αναθέτουσα αρχή εκφράζει τις απόψεις της επί της κρινόμενης Προσφυγής, αιτούμενη την απόρριψη αυτής και αιτιολογώντας τους λόγους για τους οποίους η προσφορά της προσφεύγουσας τυγχάνει απορριπτέα. Αναφέρει δε σχετικά ως προς την προσφυγή του οικονομικού φορέα «.....»: «*ί.Ως προς τον πρώτο ισχυρισμό για τον υπολογισμό του μισθολογικού κόστους της εταιρείας- Από τους τεχνικούς όρους της αρ. 07/2017 Διακήρυξης της Υπηρεσίας μας και ιδιαίτερα από το «Παράρτημα (1) – Γενικοί και Ειδικοί όροι παροχής υπηρεσιών καθαριότητας εγκαταστάσεων» καθορίζονται, ανά Παράρτημα του, οι απαιτούμενες ώρες καθαρισμού κατά τις καθημερινές και τα Σαββατοκύριακα και αργίες. Για το Παράρτημα ΑΜΕΑ προβλέπεται ωράριο και παρουσία προσωπικού ως εξής: Για τις καθημερινές:07:00-13:00 (1 άτομο),10:00-14:00 (1 άτομο),16:00-20:00 (1 άτομο) και για τα Σαββατοκύριακα-Αργίες: 07:00-13:00 (1 άτομο), 16:00-20:00 (1 άτομο).Η αρίθμηση της παρουσίας του προσωπικού δεν αφορά στο σύνολο των ατόμων που θα απασχοληθεί αλλά στο πόσα άτομα απαιτείται να είναι παρών και να παρέχουν υπηρεσίες καθαριότητας κατά το ορισθέν ωράριο. Εξάλλου αμέσως μετά την παράθεση του πίνακα με τα χαρακτηριστικά των κτιριακών συγκροτημάτων σημειώνεται ότι το «κατώτατο όριο ατόμων που θα απασχοληθεί στο Παράρτημα είναι τρία (3)». Ως εκ τούτου η Επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού έκρινε ότι το ποσό των 80 ευρώ, υπέρ ειδικού λογαριασμού κατασκηνώσεων, που αντιστοιχεί σε απασχόληση τεσσάρων (4) ατόμων, είναι επαρκές και το έκανε αποδεκτό. Περαιτέρω, κατά την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας, η Υπηρεσία μας ζήτησε με το αρ. πρωτ. 2705/27-11-2017 έγγραφο από την εν λόγω εταιρεία να διευκρινίσει, μεταξύ άλλων, για όλα τα τμήματα της προσφοράς της πώς προκύπτει ο αριθμός των ατόμων απασχόλησης. Η εταιρεία ανταποκρινόμενη στο αίτημα της υπηρεσίας μας, κατέθεσε την με αριθμ. πρωτ. του 2762/1-12-2017 επιστολή της, στην οποία περιέγραψε αναλυτικά τον τρόπο αναγωγής των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης σε άτομα πλήρους απασχόλησης, ήτοι για το Παράρτημα ΑΜΕΑ σε 2,24 άτομα. Με βάση αυτό τον αριθμό των απασχολούμενων, η εταιρεία προέβη στον υπολογισμό και τη διαμόρφωση του μισθολογικού κόστους, του κόστους προσαύξησης λόγω εργασίας κατά τις Κυριακές και Αργίες και κατ' επέκταση*

Αριθμός απόφασης:103/2018

των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, επιδόματος αδείας, αντικατάστασης αδειών και των εισφορών εργοδότη. Η Επιτροπή από τη μεριά της, και έχοντας ως βάση τα 2,24 άτομα απασχόλησης, προέβη τόσο στον έλεγχο πλήρωσης του όρου τήρησης του νόμιμου κατώτατου ορίου που διαμορφώνεται στο ποσό των 3,93€ (ημερομίσθιο 26,18€) που ισχύει για την κατηγορία εργατοτεχνίτη/τρια άνω των 25 ετών, άγαμο/η και με μία (1) τριετία, αλλά και της αντιστοιχίας των ημερών για τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, επιδόματος αδείας και αντικαταστάσεις αδειών όσο και στον έλεγχο όλων των αριθμητικών πράξεων που οδηγούσαν στο τελικό αποτέλεσμα διαμόρφωσης του μισθολογικού κόστους και του κόστους εισφορών εργοδότη, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αποτυπώνονταν σωστά τα οικονομικά στοιχεία. Από τον παραπάνω έλεγχο προέκυψε ότι η εν λόγω εταιρεία, πέραν των ορθών λοιπών στοιχείων της οικονομικής της προσφοράς, δεν υπολόγισε σωστά την προσαύξηση των Κυριακών & Αργιών για κάθε τμήμα της προσφοράς της, ήτοι και για τα τέσσερα Παραρτήματα του, αφού η προσφέρουσα δεν πολλαπλασίασε το σύνολο των ωρών εργασίας κατά τις Κυριακές και αργίες με το προσαυξημένο κατά 75% ωρομίσθιο αλλά μόνο με την τιμή της προσαύξησης του ωρομισθίου ήτοι: $3,93 \times 0,75 = 2,95\text{€}$. Ως εκ τούτου και επειδή δεν καλυπτόταν ο όρος των νόμιμων κατώτατων ορίων αμοιβών του απασχολούμενου προσωπικού, η οικονομική προσφορά της προσφέρουσας δεν έγινε αποδεκτή στο σύνολό της και απορρίφθηκε. Τα παραπάνω επικυρώθηκαν με την αρ. 24/2017 (θ. ΕΗΔ 23ο) απόφαση του Δ.Σ. του και προσωρινός μειοδότης για το Παράρτημα ΑΜΕΑ αναδείχθηκε ο προσφέρων «.....», ο οποίος προσέφερε την αμέσως επόμενη χαμηλότερη τιμή. Με το με αριθμ. πρωτ. του 2857/12-12-2017 υπόμνημά της η εταιρεία, κατέστησε γνωστό στην Υπηρεσία μας ότι η οικονομική της προσφορά είναι νόμιμη και εύλογη και θα πρέπει να συμπεριληφθεί στις αποδεκτές προσφορές διότι στην κατηγορία των μικτών αποδοχών του προσωπικού έχει υπολογιστεί «το συνολικό ετήσιο ποσό του προσωπικού ... συμπεριλαμβανομένων και των ωρών Κυριακών & Αργιών». Όσον αφορά δε στην κατηγορία της Προσαύξησης Κυριακών & Αργιών «το εν λόγω ποσό αντιστοιχεί μόνο στην επιπλέον επιπρόσθετη προσαύξηση κατά 75% των ωρών εργασίας Κυριακών & Αργιών, και όχι στο συνολικό τίμημα των αποδοχών του προσωπικού για τις Κυριακές & Αργίες, αφού το κόστος

Αριθμός απόφασης:103/2018

των Κυριακών & Αργιών συμπεριλαμβάνεται ήδη στο πεδίο «Μικτές Αποδοχές Προσωπικού.» Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και το γεγονός ότι στην κατηγορία των μικτών αποδοχών του προσωπικού η εταιρεία είχε πράγματι υπολογίσει με βάση τα 26 ημερομίσθια ανά μήνα και ως εκ τούτου παρουσίαζε στην κατηγορία της προσαύξησης Κυριακών & Αργιών μόνο την αναλογία και το κόστος αυτής, έκρινε ότι η οικονομική της προσφορά έπρεπε να γίνει αποδεκτή στο επόμενο στάδιο, αφού και ως προς τα λοιπά στοιχεία της οικονομικής της προσφοράς η ανάλυση και επεξήγηση αυτής κρίθηκε επαρκής. Τα παραπάνω επικυρώθηκαν με την αρ. 25/2017 (θ.ΜΟΝΟ) απόφαση του και προσωρινή μειοδότηρια αναδείχτηκε πλέον, μεταξύ άλλων και, για το Παράρτημα ΑΜΕΑ η εταιρεία ii. Ως προς τον δεύτερο ισχυρισμό για το κόστος των αναλωσίμων. Σας κάνουμε γνωστό ότι κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία ανάρτησης στο ΕΣΗΔΗΣ της αρ. 07/2017 διακήρυξης έως και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, υποβλήθηκε εμπρόθεσμα μέσω του Συστήματος, η με αριθμ. πρωτ. του 2008/21-9-2017 επιστολή της εταιρείας, με την οποία αιτούνταν την γνωστοποίηση ποσοτήτων για τα είδη κρεμοσάπουνο και χαρτί υγείας, ξεχωριστά για το καθένα από τα τέσσερα Παραρτήματα του Η Υπηρεσία μας απαντώντας με το με αριθμ.πρωτ. 2008/22-9-2017 έγγραφο, έθεσε υπόψιν τόσο της παραπάνω εταιρείας όσο και κάθε άλλου ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα (αφού η εν λόγω απάντηση αναρτήθηκε δημόσια στο χώρο των συνημμένων του διαγωνισμού) τα αιτούμενα στοιχεία, τα οποία για το Παράρτημα ΑΜΕΑ έχουν ως εξής: για το κρεμοσάπουνο περίπου 250 λίτρα και για το χαρτί υγείας περίπου 1.500 τεμάχια. Κατά την αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας, η Υπηρεσία μας ζήτησε, με το αρ. πρωτ. 2705/27-11-2017 έγγραφο, από την εν λόγω εταιρεία να δικαιολογήσει το ύψος του διοικητικού κόστους και του κόστους των αναλωσίμων για τα τμήματα της προσφοράς της που αφορούσαν στο Παράρτημα ΑΜΕΑ (και οι δύο Μονάδες) και για το Παράρτημα Προστασίας Παιδιού, καλώντας την να προβάλλει στοιχεία που κατά την κρίση της αιτιολογούσαν τις λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη σύμβασης. Η εταιρεία ανταποκρινόμενη στο αίτημα της υπηρεσίας μας, κατέθεσε την αρ. πρωτ. του 2762/1-12-2017 επιστολή της, στην οποία ανέφερε ότι τα ποσά που δήλωσε στην

Αριθμός απόφασης:103/2018

προσφορά της για την εκτέλεση των υπηρεσιών καθαριότητας ήταν εύλογα για την συγκεκριμένη σύμβαση αναλύοντας στη συνέχεια τα εξής:«Στη διάρκεια της πορείας δεκαπέντε και πλέον ετών, η εταιρεία μας είναι άρτια οργανωμένη και έχει επανδρωθεί με το απαιτούμενο διοικητικό προσωπικό αλλά και με έμπειρο και κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουμε. Διαθέτουμε ικανά στελέχη και αυτοτελή τμήματα που καλύπτουν αφενός τις εξειδικευμένες και διαρκώς εξελισσόμενες ανάγκες της εσωτερικής λειτουργίας της εταιρείας (διευθύνων σύμβουλος, διοικητικός διευθυντής, διευθυντής καθαριότητας, διευθυντής προσωπικού, νομικό τμήμα, εμπορικό τμήμα, λογιστήριο, εκπαιδευτικό κέντρο) και αφετέρου τις ανάγκες για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση των υπηρεσιών καθαρισμού και υλοποίησης των έργων (διευθυντής καθαριότητας, διευθυντής προσωπικού, επόπτες, καθαριστές). Λόγω δε της ύπαρξης ιδιαίτερα πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας ήδη καλύπτονται από την εκτέλεση πλείστων έργων καθαρισμού, που ήδη έχουμε αναλάβει, η εταιρεία μας για το υπό κρίση έργο δεν θα χρειαστεί να προσλάβει επιπλέον προσωπικό ούτε να καλύψει νέες δαπάνες εργασίας και διοικητικής λειτουργίας επιπλέον των ήδη διοικητικών υπευθύνων και των ήδη καλυμμένων και εξοφλημένων διοικητικών δαπανών από τις παράλληλες ήδη αποπληρωμένες παρασχεθείσες υπηρεσίες της εταιρείας μας σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Επιπλέον, πέρα από το ανθρώπινο δυναμικό η εταιρεία μας διαθέτει έναν πλήρη τεχνικό εξοπλισμό που την καθιστά ικανή να ανταποκριθεί αποτελεσματικά ακόμη και στα πιο απαιτητικά έργα. Στις αποθήκες της εταιρείας μας υπάρχει πλεόνασμα υλικών προς άμεση διάθεση στους χώρους καθαρισμού, είτε αυτά αφορούν σε υλικά καθαρισμού, είτε σε μηχανολογικό ηλεκτρονικό εξοπλισμό, είτε αφορούν σε άλλα αναγκαία μέσα (ενδεικτικά αναφέρουμε τεχνικό εξοπλισμό, εγχειρίδια καθαρισμού, κλπ). Συνεπώς για την παροχή των υπό κρίση υπηρεσιών δεν θα απαιτηθεί ούτε θα επιβαρυνθεί η εταιρεία μας από επιπλέον διοικητικά κόστη ούτε λειτουργικά – εξοπλιστικά κόστη για την συνολική παροχή αυτών των υπό ανάθεση υπηρεσιών, καθώς όλες αυτές οι διοικητικές δαπάνες, τα υλικά και ο εξοπλισμός αφενός υφίστανται και είναι έτοιμα προς χρήση και εκμετάλλευση, αφετέρου αυτές οι διοικητικές ανάγκες, τα υλικά και ο εξοπλισμός έχουν ήδη εξοφληθεί από προηγούμενες παρασχεθείσες και εξοφληθείσες υπηρεσίες σε

Αριθμός απόφασης:103/2018

δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Παράλληλα, η συμμετοχή μας όλα αυτά τα χρόνια σε δημόσιους διαγωνισμούς και η επιτυχής ανάληψη και διεκπεραίωση έργων μέσα από την παραπάνω διαδικασία έχει προσδώσει στην εταιρεία μας πολύτιμη εμπειρία και ικανότητα την οποία αξιοποιούμε καθημερινά παρέχοντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες. Μελετούμε επισταμένα τις ιδιαίτερες ανάγκες του εκάστοτε χώρου καθαρισμού και διατυπώνουμε ειδικό πρόγραμμα και εγχειρίδιο καθαρισμού για κάθε έργο παρέχοντας τα απαιτούμενα υλικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό. Ως εκ τούτου, το διοικητικό κόστος της προσφοράς μας είναι όχι μόνο απόλυτα νόμιμο αλλά και εύλογο καθώς το υποβληθέν διοικητικό κόστος της προσφοράς μας ανταποκρίνεται στις ανάγκες του έργου αλλά και είναι άκρως ανταγωνιστικό έναντι εταιρειών με μικρότερο κύκλο εργασιών ή λιγότερα έτη δραστηριοποίησης, καθώς η εταιρεία μας είναι πλήρως οργανωμένη με τρόπο που δύναται να καλύψει τις ανάγκες του εν λόγω έργου χωρίς να χρειαστεί να υπάρξουν πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις αναφορικά με όλους τους προαναφερθέντες ανθρώπινους, υλικούς ή τεχνικούς πόρους και συνεπώς όλως νομίμως και ευλόγως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση της προσφοράς μας αλλά και κυρίως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση του Ελληνικού Δημοσίου. Όσον αφορά τα αναλώσιμα, όπως αναφέραμε και ανωτέρω, η εταιρεία μας διαθέτει στις αποθήκες της πλεόνασμα υλικών και προϊόντων καθαρισμού, πέραν τούτου όμως εκτίμησε ότι για την κάλυψη των απαιτήσεων του εν θέματι έργου τα παραπάνω ποσά των Παραρτημάτων θεωρούνται εύλογα και επαρκούν για την κάλυψη των απαραίτητων αναλωσίμων. Από την περιγραφή που προηγήθηκε παραπάνω, αναφορικά με το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων που δηλώνει η εταιρεία μας στην οικονομική προσφορά της στον εν λόγω διαγωνισμό, καθίσταται σαφές το εύλογο αυτών. Ως εκ τούτου η οικονομική μας προσφορά είναι απόλυτα νόμιμη και εύλογη». Η Επιτροπή του διαγωνισμού αφού έλαβε υπόψη της τα ανωτέρω έκρινε την αιτιολόγηση της προσφοράς της εταιρείας επαρκή και αποδέχτηκε αυτήν, αναδεικνύοντάς την ως προσωρινή μειοδότη (και) για το Παράρτημα ΑΜΕΑ Η Υπηρεσία μας σημειώνει επίσης τα εξής:- Σε αντίθεση με το μισθολογικό κόστος του απασχολούμενου προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται ελεύθερα από τους

Αριθμός απόφασης:103/2018

οικονομικούς φορείς, αφού ακόμα και από την κείμενη νομοθεσία δεν καθορίζεται συγκεκριμένο ποσοστό κόστους επί των ανωτέρω στοιχείων.-

Ακολούθως, δεν καθορίστηκαν με τους όρους της αρ. 07/2017 Διακήρυξης της Υπηρεσίας μας συγκεκριμένα ποσοστά κόστους για τα εν λόγω στοιχεία, διότι, και αντικρούοντας στο σημείο αυτό τον ισχυρισμό του προσφεύγοντα ότι «με την πεποίθηση ότι η αναθέτουσα αρχή θα συνεκτιμήσει κατά τον ίδιο τρόπο όλες τις υποβληθείσες οικονομικές προσφορές, έτσι ώστε να μην υπάρχει αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των συμμετεχόντων εταιρειών», στην περίπτωση αυτή θα θεωρείτο ότι επιχειρείται από την υπηρεσία μας η καθοδήγηση του ανταγωνισμού. -Περαιτέρω, ο προσδιορισμός εύλογου διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών δεν εξαρτάται μόνο από την φύση και το μέγεθος της συγκεκριμένης σύμβασης αλλά και από το μέγεθος, τις συνθήκες διοίκησης και οργάνωσης και τις δυνατότητες εκάστου οικονομικού φορέα. Εξάλλου και η Υπηρεσία μας, μέσα από τους μειοδοτικούς διαγωνισμούς που διενεργεί, διαπιστώνει ιδίως όμοια τις διαφορές στο εύρος των προσφερόμενων τιμών των οικονομικών φορέων, οι οποίες πάντως αντικατοπτρίζουν το μέγεθος ανάπτυξης του οικονομικού φορέα και τις πιθανές συμφωνίες που συνάπτει με συνεργάτες του προκειμένου για την ανάπτυξη της επιχείρησης και την επίτευξη ανταγωνιστικών τιμών.- Επειδή το κριτήριο κατακύρωσης είναι αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση μόνο την τιμή (δηλαδή η χαμηλότερη τιμή), οι οικονομικοί φορείς καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια συμπίεσης του λειτουργικού κόστους εκτέλεσης του έργου που αναλαμβάνουν, κάτι που όμως λειτουργεί και προς το συμφέρον της υπηρεσίας μας δεδομένου ότι με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού επιτυγχάνονται καλύτερες τιμές, συνεπώς μειώνεται αντίστοιχα η δαπάνη παροχής των εν λόγω υπηρεσιών ενώ με την εξοικονόμηση πολύτιμων οικονομικών πόρων αυτοί μπορούν και διοχετεύονται σε άλλες ανάγκες της υπηρεσίας μας.-Η Υπηρεσία μας αντικρούει επιπλέον τον ισχυρισμό περί δημιουργίας αθέμιτου ανταγωνισμού, διότι όπως διαπιστώνεται από τις οικονομικές προσφορές των προσφερόμενων όλοι ανεξαιρέτως οι οικονομικοί φορείς συμπλήρωσαν στην οικονομική τους προσφορά τα στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 και μάλιστα χωρίς μηδενικά

Αριθμός απόφασης:103/2018

στοιχεία, οπότε και θα διεγείρονταν σοβαρές υπόνοιες παραβίασης άνευ ετέρου των κανόνων του ανταγωνισμού. Συνεκτιμώντας όλους τους παραπάνω λόγους, τόσο η Επιτροπή Διενέργειας και αξιολόγησης του διαγωνισμού όσο και το ΔΣ της Υπηρεσίας μας έκανε αποδεκτή την οικονομική προσφορά της εταιρείας αναδεικνύοντάς τη προσωρινή μειοδότηρια».

9. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 παρ.1 του Π.Δ. 39/2017 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου 4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 του ανωτέρω νόμου ενδίκων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

10. Επειδή, κατά τις διατάξεις του άρθρου 367 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαίνεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της... 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...» και η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 18 του Π.Δ. 39/2017.

11. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π., σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, επιλαμβάνεται προδικαστικών προσφυγών που στρέφονται κατά πράξεων ή παραλείψεων αναθετουσών αρχών που εκδίδονται/συντελούνται κατά το στάδιο ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, όπως αυτές προσβάλλονται ενώπιόν της, από κάθε πρόσωπο, το οποίο έχει ή είχε έννομο συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση, εξετάζοντας τους προβαλλόμενους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς των εμπλεκόμενων μερών και αποφαίνεται αιτιολογημένα.

Αριθμός απόφασης:103/2018

12. Επειδή, η παρεμβαίνουσα αναφέρει στην Παρέμβαση της ότι θα απασχολήσει συνολικά 4 πραγματικά φυσικά άτομα, προσδιορίζοντας το απολύτως νόμιμο και σύμφωνο με την εργατική νομοθεσία εργατικό κόστος, όπως προκύπτει από τις απαιτούμενες ώρες απασχόλησης εβδομαδιαίως των εργαζομένων. Όπως δε συνάγεται από τους υπολογισμούς που αποτυπώνονται στο έντυπο της Παρέμβασης βάσει του νομίμου εργατικού κόστους των απασχολούμενων στο υπόψη Τμήμα του αναφερόμενου διαγωνισμού (ΑΜΕΑ), το Σύνολο για το Ετήσιο Εργατικό Μισθολογικό Κόστος (συμπεριλαμβανομένου των ασφαλιστικών εργοδοτικών εισφορών ΙΚΑ) αγγίζει το ύψος των 31.918,72€. Λαμβάνοντας δε υπόψη τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής (σκ.8) και την κείμενη εργατική νομοθεσία, ο (α) λόγος προσφυγής πιθανολογείται ως αβάσιμος.

13. Επειδή, τόσο η Διακήρυξη όσο πρώτιστα η εργατική νομοθεσία, απαιτούν μεν για την υποβολή οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό εύλογου κόστους αναλωσίμων των συμμετεχουσών εταιρειών, δεν προσδιορίζεται όμως το ύψος του ετήσιου κόστους αναλωσίμων ώστε να χαρακτηριστεί αυτό ως εύλογο. Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε τον πίνακα της οικονομικής της προσφοράς για τον εν λόγω διαγωνισμό, συμπεριλαμβάνοντας, όπως απαιτείτο τόσο από τη διακήρυξη όσο και από την εργατική νομοθεσία, κόστος αναλωσίμων υλικών. Το ποσό που αποτελεί τη δαπάνη της για τη λήψη αναλωσίμων υλικών ανέρχεται στα 150,00 € ετησίως για το Παράρτημα ΑΜΕΑ, το οποίο επαρκεί πλήρως για τη λήψη των υλικών που απαιτεί η διακήρυξη για την καθαριότητα του ανωτέρω Παραρτήματος του, με βάση τις επιχειρηματικές συμφωνίες που έχει επιτύχει η εταιρεία με τους προμηθευτές αναλωσίμων της. Η παρεμβαίνουσα επικαλείται ότι λόγω της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών της και της έντονης επιχειρηματικής της δράσης, έχει επιτύχει την προμήθεια υλικών, άριστης ποιότητας, σε χαμηλή τιμή, ενώ συνάμα διαθέτει και απόθεμα αναλωσίμων υλικών, γεγονός το οποίο μειώνει έτι περισσότερο το ετήσιο κόστος του αναλωσίμων. Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα προβαίνει στην αγορά μεγάλων ποσοτήτων αναλωσίμων και υλικών καθαριότητας, και μάλιστα από προμηθευτές πιστοποιημένους για την ποιότητα των υλικών τους, προκειμένου να διατηρεί τα υλικά αυτά σε αποθηκευτικό χώρο της και να καλύπτει τις ανάγκες που προκύπτουν σε κάθε έργο που αναλαμβάνει.

Αριθμός απόφασης:103/2018

Μάλιστα, ειδικά το τελευταίο έτος, έχει προβεί σε προμήθεια μεγάλων ποσοτήτων αναλωσίμων ενόψει μεγάλου όγκου συμβάσεων, οι οποίες προμήθειες λόγω του όγκου τους έχουν πραγματοποιηθεί με ελάχιστο κόστος με επίτευξη οικονομίας κλίμακος. Τούτο το γεγονός ευλόγως δικαιολογεί και την απόλυτα νόμιμη και εύλογη τιμή του διοικητικού κόστους της, αλλά και το εύλογο της διαφοροποίησης αυτής από παρελθόντα έτη με άλλες οικονομικές συνθήκες, συνεπώς το σχετικό επιχείρημα του προσφεύγοντος προβάλλεται αβασίμως ενόψει της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνισμών που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά και των Διοικητικών Εφετείων.

14. Επειδή, το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016, προβλέπει όταν μια οικονομική προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή ως προς τα έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που αφορά, τότε η αναθέτουσα απαιτεί από τον προσφέροντα να παράσχει εντός οριζόμενης από αυτήν και κατ' ανώτατο όριο δεκαήμερη από την οικεία πρόσκλησή της, προθεσμία, εξηγήσεις περί της τιμής ή του κόστους που προτείνει στην προσφορά του. Οι δε παρ. 2-3 της παραπάνω διάταξης αναφέρει ότι «2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89. 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου

Αριθμός απόφασης:103/2018

18.» Εξάλλου, η αναθέτουσα αρχή δεν έχει την εξουσία όπως απορρίψει άνευ ετέρου ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, ανεξαρτήτως δε του ποσοστού της έκπτωσης, αλλά υποχρεούται να καλέσει τον προσφέροντα να αιτιολογήσει σχετικώς (ΕΛΣυν Τμ. VI Πράξεις 240, 257/2007). Από τα ως άνω αναφερόμενα, προκύπτει ότι οι περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εξηγήσεις δύνανται να περιλαμβάνουν κάθε στοιχείο που τις καταδεικνύει ως νόμιμες και ως μη ούσες προϊόν στρέβλωσης του ανταγωνισμού ή παράβασης άλλου δικαιοτικού κανόνα, μεταξύ των οποίων και αυτές που σχετίζονται με τις κατά το άρθρο 18 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 *«υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου»*. Η δε ανωτέρω αναφορά στο δέον και κατάλληλο περιεχόμενο των εξηγήσεων είναι ενδεικτική («ιδίως»), όπερ σημαίνει ότι και ο προσφέρων δύναται να επικαλεστεί κάθε άλλη βάση που κρίνει σκόπιμη για τη δικαιολόγηση της προσφοράς του (ΣΤΕ ΕΑ 295/2011, 1260, 841/2010, 127/2009, 1208/2008), αλλά και η αναθέτουσα να ζητήσει επιπλέον, καθ' υλοποίηση της προβλεπόμενης κατά το άρθρο 88 παρ. 3, διάταξης, κάθε άλλο στοιχείο για την απόδειξη του σχετικού ζητήματος. Περαιτέρω, σε κάθε περίπτωση, η οικεία απόφαση περί αξιολόγησης οικονομικών προσφορών και ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, της αναθέτουσας δια της οποίας ενσωματώνεται και σκέλος περί της αποδοχής ή απόρριψης ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, κατόπιν των υποχρεωτικών εξηγήσεων του προσφέροντος, θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη. Εξάλλου, ο δικαιολογημένος χαρακτήρας μιας ιδιαίτερα χαμηλής προσφοράς θα αποβεί προς όφελος της αναθέτουσας, ως εν προκειμένω, με την ανάληψη της οικείας σύμβασης σε χαμηλό τίμημα.

15. Επειδή, κατά το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010 *«1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, ... η οποία αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες*

Αριθμός απόφασης:103/2018

και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.».

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι στις διακηρύξεις των δημοσίων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης ζητείται από τους προσφέροντες, επί ποινή αποκλεισμού, η αναφορά των στοιχείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 6, η οποία αποσκοπεί στον έλεγχο από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρείες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, ο υπολογισμός στις προσφορές των διαγωνιζομένων ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας (ΕλΣυν.Τμ. VI 2092/2011). Συνακολούθως, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (και φύλαξης) στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις- ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014), το δε κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία

Αριθμός απόφασης:103/2018

συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013). Σε αντίθεση, ωστόσο, προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν και πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμηθούν ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή της αναθέτουσας αρχής ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (ΕλΣυν VI Τμ. 1664/2012, 1725/2012, 143, 150, 159/2014).

16. Επειδή, εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα, συμπεριέλαβε στην οικονομική προσφορά της εκτίμηση κόστους αναλωσίμων ύψους 150,00€ για το Παράρτημα 2 της Διακήρυξης και λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στη σκέψη 13, η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας έχει συμπεριλάβει εύλογο για τα δεδομένα της υπόψη σύμβασης και τη συσχέτιση του αντικειμένου της με τις δυνατότητες και την αποδεικνυόμενη λειτουργία, οργάνωση και δομή της, κόστος για αναλώσιμα, με αποτέλεσμα να συνάγεται ότι καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτελέσεως της σύμβασης, οι δε οικείες εξηγήσεις που παρείχε περί αυτού, κρίνονται ως επαρκείς.

17. Επειδή, τα ανωτέρω έλαβαν χώρα, ύστερα από την επαναξιολόγηση των οικονομικών προσφορών (με την με αριθ. 25/12-12-2017 (θ.ΜΟΝΟ) απόφαση του Δ.Σ. του) και αφού με την με αριθ. 24/08-12-2017 (θ.ΕΗΔ 23ο) απόφαση του Δ.Σ. του που προβαίνει στην έγκριση του Πρακτικού αποσφράγισης και αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών του διαγωνισμού με αρ. Διακήρυξης 07/2017, είχε ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος για το 2^ο Παράρτημα ο προσφεύγων και παράλληλα είχε απορριφθεί στο σύνολό της η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα «.....», αλλάζοντας αιφνιδίως και ανατιολόγητα την σχετική νομική και πραγματική κατάσταση που είχε δημιουργηθεί και παραβιάζοντας θεμελιώδεις αρχές του Διοικητικού Δικαίου και της ελληνικής έννομης τάξης.

18. Επειδή, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις σκέψεις 9-10 και τα όσα οι σχετικές διατάξεις του Ν. 4412/2016 επιτάσσουν για την

Αριθμός απόφασης:103/2018

προδικαστική προσφυγή κατά πράξεων που εκδίδονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης, προβλέπεται το δικαίωμα άσκησης προσφυγής για κάθε οικονομικό φορέα που έχει συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, η δε άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την μετέπειτα άσκηση κατά της ίδιας πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ενδίκων βοηθημάτων (Δικαστική Προστασία).

19. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη και ως εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα αντί της ασκήσεως Προδικαστικής Προσφυγής κατά της με αριθ. 24/08-12-2017 (θ.ΕΗΔ 23ο) απόφασης του Δ.Σ. του που προβαίνει στην έγκριση του Πρακτικού αποσφράγισης και αξιολόγησης Οικονομικών Προσφορών του διαγωνισμού με αρ. Διακήρυξης 07/2017 και απορρίπτει την οικονομική της προσφορά στο σύνολο της, προβαίνει στην κατάθεση Υπομνήματος, βάσει του οποίου η αναθέτουσα αρχή όλως απαραδέκτως προβαίνει στην επαναξιολόγηση των οικονομικών προσφορών και στη λήψη νέας απόφασης, της προσβαλλόμενης με αριθμ. 25/2017 (θ.ΜΟΝΟ) Επαναξιολόγηση Οικονομικών Προσφορών απόφασης του ΔΣ του, η οποία καταλύει την προτέρα διαμορφωθείσα νομική και πραγματική κατάσταση, παραβιάζοντας θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου και του οικείου νομοθετικού πλαισίου δημοσίων συμβάσεων.

20. Επειδή, κατ'ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και η Παρέμβαση να απορριφθεί.

21. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 180802166958 0216 0082), ποσού 600,00 €, πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και άρθρο 5 παρ.5 του Π.Δ. 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή.

Αριθμός απόφασης:103/2018

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη με αριθ. 25/2017 (θ.ΜΟΝΟ) Επαναξιολόγηση Οικονομικών Προσφορών απόφασης του στο πλαίσιο του διαγωνισμού με αντικείμενο την «Σύναψη σύμβασης αναδόχου/ων υπηρεσιών καθαριότητας εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου των παραρτημάτων του για το έτος 2018» (Παραρτήματα : ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ, ΑΜΕΑ, Προστασίας Παιδιού), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, συνολικού προϋπολογισμού 168.940,00 € πλέον ΦΠΑ, που προκηρύχθηκε με την υπ' αριθμ. 7/2017 Διακήρυξη (με αριθμ. πρωτ. και συστημικό αριθμό στο ΕΣΗΔΗΣ) κατά το μέρος που αφορά στην αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας «.....» όσον αφορά το Τμήμα ΑΜΕΑ

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του προσκομισθέντος παραβόλου ποσού εξακοσίων (600,00€) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 19 Ιανουαρίου 2018 και εκδόθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2018 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κωνσταντίνος Πολ. Κορομπέλης

Βασιλική Κ. Μπάκου